

פרשת שמיני י"ז - כ"ג אדר ב' תשפ"ב לפ"ק

יום ראשון פרשת שמיני

בשעות הערב השתתף רבינו שליט"א אצל הקבלת פנים של החתן יהושע נ"ו בן הר"ר משה יוסף בלומענבערג הי"ו, עב"ג בת הר"ר נתן נטע מענצער הי"ו, שהתקיים באולם כתר ריזל.

אחר כך נסע רבינו שליט"א לבארא פארק ומסר שיעור השבועי בשלחן ערוך (או"ח הל' ברכת הפירות סימן רט"ו סעיף ד') בבית מדרשנו בבארא פארק. אחר השיעור השמיע רבינו שליט"א חלק מהדברי תורה שאמר בסעודה שלישיית בשבוע העל"ט.

זוה תוכן הדברי תורה:

עס שטייט אין די מגילה, אז אחשוורוש האט געברענגט די כלים פונעם בית המקדש, און אין דעם האט ער סערווירט פארן עולם. וכלים מכלים שונים (אסתר א-ז), דרשנ'ט די גמרא (מגילה יב), אז ער האט געברענגט כלים פונעם בית המקדש, וואס בלשצר האט שוין אמאל אזאנס געטון פאר דעם מיט יארן צוריק. בלשצר האט געמאכט א חשבון אז עס האט זיך געענדיגט די זיבעציג יאר פון גלות בבל, [אזוי איז געווען די הבטחה פונעם נביא], און יודען זענען נישט באפרייט געווארן. האט ער געמיינט אז מען וועט שוין בלייבען ביי אים אין גלות, האט ער ארויסגעברענגט די כלים וואס נבוכדנצר האט געברענגט פונעם בית המקדש, און ער האט זיך באנוצט מיט דעם דאס ערשטע מאל. און עס איז אויפגעשריבען געווארן אויף די וואנט, אז מען גייט אים הרג'ענען, און די נאכט האט מען גע'הרג'ט בלשצר.

אחשוורוש האט געזאגט, איך בין קלוגער פון אים, ער האט נישט גוט אויסגערעכנט די זיבעציג יאר, איך האב עס יא אויסגערעכנט, און עס איז שוין אריבער די זיבעציג יאר, און ער האט יעצט ארויסגענומען די כלים פונעם בית המקדש. און די גמרא דרשנ'ט עס פון דעם פסוק, וכלים מכלים שונים. ראשונים, די פריערדיגע, כלו, זענען אוועקגעגאנגען פון די וועלט, מכח די כלים. און שונים, עטף חזר'טס איבער, עטף טוטס נאכאמאל די זעלבע זאך וואס מען האט דעמאלטס געטון. אזוי ברענגט די גמרא א רמז, אז ער האט גענומען פון די כלים פונעם בית המקדש.

עס קען זיין אז עס ליגט דערין נאך א ענין. דער בית המקדש האט משנה געווען יעדן יוד וואס איז אריינגעקומען אינעווייניג. לא מיבעיא ווען א יוד האט געזינדיגט, ער איז אריינגעקומען אלץ א בעל חוטא, און ער האט געברענגט זיינע קרבנות פארן אייבערשטען, און עס איז אים נתכפר געווארן, איז ער ארויסגעגאנגען א בעל תשובה. עס שטייט אין פסוק (תהלים מח-ג), אז ירושלים ווערט אנגערופן יפה נוף משוש כל הארץ. טייטשט רש"י, עס איז געווען די משוש פון די וועלט. וואס איז דער משוש? זאגט רש"י, ווען א מענטש האט געזינדיגט, איז ער עצוב, ער איז טרויעריג. ווען ער איז אריינגעקומען אין בית המקדש, און ער האט געברענגט זיינע קרבנות, איז ער ארויסגעגאנגען שמח. עס איז געווען משוש כל הארץ. ירתי צפון, די ווינקלעך פון צפון, וואו מען האט מקריב געווען די קרבנות, דאס האט געברענגט אז עס איז געווען משוש כל הארץ.

קומט אויס, אז יעדער יוד בשעת ער האט געברענגט א קרבן, איז ער ארויס אנדערש פון וואס ער איז געווען פאר דעם. און נישט נאר ווען ער האט געברענגט א קרבן, נאר יעדן שלש רגלים, ווען א יוד איז ארויפגעגאנגען אין בית המקדש, און ער האט צוגעקוקט כהנים בעבודתם ולויים בדוכנם, כי מציון תצא תורה (ישעיה ב-ג), עס האט איבערגענומען א יוד, ווען ער האט געזעהן די אלע נסים וואס האבן זיך אפגעטון אין בית המקדש. וואס יעדער יוד האט עס געקענט באמערקן, עומדים צופנים ומשתחוים רווחים (אבות ה-ה). נישט קיין באהאלטענע נסים, עס איז געווען אפענע נסים. אז מען שטייט צופנים, און א מינוט שפעטער איז דא פלאץ, און יעדער שטרעקט זיך אויס רווחים. מען האט געזעהן דעם שלחן וואס מען האט אויפגעהויבן צו ווייזען, ראו חבתכם לפני המקום (חגיגה כו:), און אזוי ווייטער. שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני ה' אלקיך (דברים טז-טז), ווען מען זאל זיך באווייזען פארן אייבערשטען אין בית המקדש, זאגט די תורה, ולא יראה את פני ה' ריקם, דו וועסט נישט ארויסגיין ליידג ווען דו וועסט זיך באווייזען פארן אייבערשטען. עס איז נישט דא אזא זאך, אז מען איז נתראה לפני ה', און מען זאל ארויסגיין פון דארט ריקם.

עס שטייט אין מדרש (ב"ר סה-כב), ווען יעקב איז אריינגעקומען נעמען די ברכות, שטייט אין פסוק (בראשית כז-כז) וירח את ריח בגדיו, ער האט געשמעקט די ריח פון זיינע קליידער. זאגט דער מדרש, ער האט געשמעקט ריח בוגדיו, די ריח אפילו פון די רשעים וואס וועלן ארויסקומען פון יעקב, וואס פאר א גוטע ריח זיי האבן. וואס פאר א גוטע ריח קען שוין האבן א בוגד? ברענגט דער מדרש צו, כגון יוסף משיתא. עס איז געווען א יוד וואס האט געהייסען יוסף משיתא, און בשעת די אויבס האבן חרוב געמאכט דעם בית המקדש, און זיי האבן געוואלט צונעמען די כלים, און עס אוועקטראגען. האבן זיי מורא געהאט אז זיי גייען ניזוק ווערן, ווען זיי וועלן אריינגיין אין בית המקדש ארויסנעמען די כלים. האבן זיי אנגעטראגען אז א יוד זאל אריינגיין נעמען פון די כלים. קיינער וועט דאך נישט אריינגיין נעמען פון די כלים פון בית המקדש. האבן זיי געזאגט, אז ווער עס גייט אריין נעמען א כלי פונעם בית המקדש, וואס ער קלויבט אויס, קען ער עס אהיימנעמען פאר זיך. איז געווען נעבעך א פשוטער יוד, ער האט געהייסען יוסף משיתא, און עס איז דאך געווען טייערע כלים, גאלדענע כלים איז געווען אין בית המקדש, און ער איז אריינגעגאנגען, און ער האט גענומען די מנורה, און ער איז ארויסקעקומען דערמיט, און ער וויל עס אהיימנעמען. זיי האבן געזעהן אז זיי זענען אריינגעפאלען, אוועקצוגעבן אזא חשוב'ע מנורה. האבן זיי געזאגט, ניין, דאס קען מען דיר נישט געבן, דאס באלאנגט פארן קעניג. אבער דאס צווייטע מאל וואס דו וועסט אריינגיין, וואס דו וועסט יעצט ארויסנעמען, דאס וועט זיין דיינס. האט ער געזאגט, ער גייט נישט אריין נאכאמאל. גענוג אז איך האב מכעיס געווען בוראי איין מאל, אבער איך וויל נישט מכעיס זיין מיין באשעפער נאכאמאל. האט מען אים געזאגט, אז אויב ער גייט נישט אריין נאכאמאל, גייט מען אים הרג'ענען. האט ער געזאגט, עטץ קענטס טון מיט מיר וואס עטץ ווילטס, אבער איך גיי נישט אריין נאכאמאל. און מען האט אים צושניטן אויף שטיקער, און ער האט זיך געלאזט הרג'ענען, ער איז נישט אריינגעגאנגען נאכאמאל. וירח את ריח בוגדיו, יצחק האט געשמעקט די ריח פון די בוגדים.

די בעלי מוסר זאגען, וואס איז געשעהן מיט דעם יוד. אז ער איז אריינגעגאנגען צו נעמען די מנורה,

איז ער דאך געווען א פשוט'ער פשוט'ער יוד. און נאכדעם לאזט ער זיך הרג'ענען, און ער גייט נישט אריין נאכאמאל. וועסטו נישט האבן די מנורה, וועסטו האבן די שלחן, צו אנדערע כלים וואס זענען געווען אין בית המקדש. נאר דער בית המקדש האט געהאט אין זיך אזא קדושה, אז אפילו ווען א מענטש איז אריינגעגאנגען דארט אזוי ווי דער יוסף משיתא איז אריינגעגאנגען, ווען ער איז ארויסקעקומען איז ער געווען א אנדערער מענטש. ער האט שוין נישט געקענט נאכאמאל איבערטון די זאך וואס ער האט געטון פריער. גענוג וואס איך האב עס געטון איין מאל, אבער איך גיי עס נישט טון נאכאמאל. און ער האט זיך געלאזט הרג'ענען. ווייל אינעם בית המקדש - מען רעדט שוין ווען דער בית המקדש איז געווען חרוב, מען האלט שוין ביים ארויסנעמען די כלים פונעם בית המקדש - איז געלעגן אזא קדושה, אז עס האט געטוישט דעם מענטש וואס איז אריינגעקומען אינעווייניג.

און כל שכן די כלים וואס מען האט גענוצט צו עסן די קרבנות, אדער צו מאכן די קרבנות. יעדער קרבן איז געווען א מצוה פון אכילת קדשים, מען האט עס געדארפט אויפעסן, און פון די אכילת קדשים איז געווארן בשרו ודמו פונעם מענטש. אזוי ווי מען געפונט ביי מאכלות אסורות, אז ווען א מענטש עסט מאכלות אסורות, ווערט נטמם הלב, ער ווערט א פארשטאפטער מענטש, ווייל זיין בלוט און פלייש ווערט צוזאמגעשטעלט פון א איסור (רמ"א י"ד סימן פא-ז). די זעלבע ווען א יוד טוט א דבר מצוה, און עס ווערט בשרו ודמו פון א דבר מצוה, ווערט ער א שטיק מצוה. ווען א יוד עסט מצוה, און די מצוה ווערט א שטיק פון זיין גוף, ליגט אין אים בלוט און פלייש פון א מצוה. ער עסט כשר'ס, ווערט פון אים א חתיכה וואס איז כשר. ער עסט א שטיקל קוגעל לכבוד שבת, אויב ער עסט עס ערליך, ווערט פון אים א שטיק שבת. זיין בלוט און פלייש איז געווארן פון וואס ער האט געגעסן די מאכלים. איז דאך א כל שכן ווען מען האט געגעסן קדשים, וואס מען זעהט ווי גרויס עס איז געווען די אכילה וואס מען האט געגעסן דערפון, אז כהנים אוכלים ובעלים מתכפרים (פסחים נט:), עס האט געברענגט א כפרה אויף דעם וואס האט עס געברענגט. די אכילת קדשים האט געטוישט דעם מענטש פון וואס ער איז געווען.

יום שלישי פרשת שמיני

אחר התפלה התקיים הברית של בן הר"ר ישראל דוד זינגער הי"ו. רבינו שליט"א נתכבד במוהללות ובברכות וקריאת השם. אחר הברית השתתף בהסעודה, ונשא מדברותיו.

זה תוכן הדברי תורה:

וביום השמיני ימול בשר ערלתו (ויקרא יב-ג), די מצוה איז ביום השמיני. און עס האט א שייכות צו די וואכעדיגע פרשה, אין די פרשה איז אויך דא א יום השמיני, ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל (ויקרא ט-א), מען גייט אויפשטעלן די משכן. און ביידע שמיני'ס האבן א קשר איינס צום אנדערן, ווייל אין מדרש (ויק"ר כז-ט) שטייט, אז דער טעם פארוואס מען מ'לט א קינד ביום השמיני, כדי עס זאל אדורכגיין קודם א שבת. עס מוז זיין קודם די הכנה פון א שבת, כדי מען זאל קענען מ'לן דאס קינד. און דער ביום השמיני פון הקמת המשכן, איז אויך געווען כדי עס זאל אדורכגיין א שבת קודם. דער ביום השמיני איז געווען א זונטאג'דיגער טאג, דער טאג האט גענומען עשר עטרות, איז דאך דער טייטש אז די שבעת ימי המילואים האבן זיך אנגעפאנגען אין א זונטאג. מוז אדורכגיין א שבת, און ביום השמיני, דעמאלטס האט מען געקענט אויפשטעלן דעם משכן. דער טעם פון די צוויי יום השמיני'ס זענען די זעלבע, כדי עס זאל זיין א שבת קודם, און נאכדעם קען מען מ'לן א קינד, און נאכדעם קען מען אויפשטעלן א משכן פארן אייבערשטען.

*

איך האב געזעהן שטיין, אז די זיבן טעג פון די ימי המילואים האט משה רבינו יעדן טאג אויפגעשטעלט די משכן, און ער האט עס צונומען. און ביום השמיני האט ער אויפגעשטעלט די משכן, און דער משכן איז געבליבן אויף שפעטער. וואס איז דער ענין אז משה רבינו האט יעדן טאג צונומען די משכן, און דעם אכטן טאג איז געבליבן די משכן בשלימות.

יודען האבן געהאט זיבן בתי מקדשות וואס כלל ישראל זענען אדורכגעגאנגען. אנגעהויבן מיטן משכן אין מדבר, ווען מען איז אריינגעקומען קיין ארץ ישראל איז מען געווען אין גלגל, נאכדעם האט מען אויפגעשטעלט א משכן אין שילה, נאכדעם נוב, נאכדעם גבעון, בית ראשון, און בית שני, און מען

קומט אויס, אז יעדע זאך וואס איז געווען אין בית המקדש, איז געווען 'שונים', עס האט געטוישט. דער יוד וואס איז אריינגעקומען מיט א חטא, איז ארויסגעקומען אן א חטא. ווען א פשוטער יוד איז אריינגעגאנגען דארט, איז ער ארויסגעקומען מיט א איידלקייט. ווען מען האט געגעסן פון די קדשים וואס איז געווען דארט, האט עס משנה געווען דעם גוף פון דעם וואס האט עס געגעסן. זאגט די פסוק, דאס וואס ער האט געברענגט די כלים צו די משתה, ווייסטו וואס פאר א כלים ער האט געברענגט. 'וכלים', די כלים וואס ער האט געברענגט, איז געווען 'מכלים', פון די סארט כלים, 'שונים', וואס מען האט גענוצט אין בית המקדש, וואס דער בית המקדש האט משנה געווען דעם מענטש וואס האט געברענגט די קרבנות, און דעם מענטש וואס איז אריינגעגאנגען אינעווייניג. פון די כלים וואס זיי זענען שונים, פון די כלים האט ער געברענגט צו די סעודה.

די נקודה דערפון איז, אז יעדע זאך וואס איז פון קדושה, וואס א מענטש עסט פון דעם, זיינע סעודות זענען ערליכע סעודות, ווערט נתקדש דער גוף פונעם מענטש וואס האט עס געגעסן, און שונים, ער קען ווערן א אנדערער מענטש פון וואס ער איז געווען פאר דעם.

*

אחר מעריב השתתף רבינו שליט"א אצל החתונה של בן הר"ר ישעי' גראזינגער הי"ו, עב"ג בת הר"ר משה יצחק שלעזינגער הי"ו, שהתקיים באולם פאלעס.

*

יום שני פרשת שמיני

בשעות אחר הצהרים נסע רבינו שליט"א לשיבה גדולה, ומסר שיעור היומי בשלחן ערוך. אחר כך התפלל תפלת מנחה בשיבה קטנה, ומסר שיעור היומי במשנה ברורה.

בשעות הערב הגיע רבינו שליט"א לניחום אבלים אצל הר"ר אפרים פישל ריזל הי"ו, שישב שבעה על פטירת אחותו ע"ה.

*

אחר כך חזר רבינו שליט"א לוויליאמסבורג והגיע לניחום אבלים אצל משפחת הר"ר אברהם יהושע גאלדשטיין ע"ה.

בשעות הערב נסע רבינו שליט"א לבארא פארק והשתתף אצל החתונה של בת הר"ר שבתי פייפער הי"ו, עב"ג בן הר"ר יהודה צבי פיערווערקער הי"ו, שהתקיים באולם עטרת גאלדא.

כמו כן השתתף רבינו שליט"א אצל החתונה של בת הר"ר יעקב גראס הי"ו, עב"ג בן הר"ר אהרן דוד לעזו הי"ו, שהתקיים באולם עמינענס.

אחר כך השתתף רבינו שליט"א אצל החתונה של בן ש"ב הרה"ג רבי אשר אנשיל כ"ץ שליט"א (בן כ"ק הגה"צ מסערדאהעלי שליט"א), עב"ג בת הרה"ג רבי בן ציון משה הלברשטאם שליט"א, שהתקיים באולם עטרת חנקא. רבינו שליט"א רקד עם החתן והמחותנים, ובריקוד מיוחד עם אחיו כ"ק הגה"צ מסערדאהעלי שליט"א, והאציל מברכותיו לבעלי השמחה.

*

יום רביעי פרשת שמיני

בשעות אחר הצהרים נסע רבינו שליט"א לישיבה גדולה, ומסר שיעור היומי בשלחן ערוך. אחר כך התפלל תפלת מנחה בישיבה קטנה, ומסר שיעור היומי במשנה ברורה.

בשעות הערב נסע רבינו שליט"א לבארא פארק לסידור קידושין אצל החופה של בן הר"ר יוסף לעפקאוויטש הי"ו, עב"ג בת הר"ר מענדל בוכינגער הי"ו, שהתקיים באולם כרם מנחם.

אחר החופה הגיע רבינו שליט"א לניחום אבלים אצל משפחת הר"ר ישראל ענגלמאן ע"ה.

אחר כך השתתף רבינו שליט"א אצל החתונה של בן הר"ר מאיר אדלער הי"ו, עב"ג בת הר"ר מנחם מענדל פפערקארן הי"ו, שהתקיים באולם עטרת גאלדא.

כמו כן השתתף רבינו שליט"א אצל החתונה של בת הר"ר הערשל מיללער הי"ו, עב"ג בן הר"ר דוב בעריש וועבער הי"ו, שהתקיים באולם לעגעסי.

האפט אויפן בית השלישי. זיבן איז אויפגעשטעלט געווארן, און עס איז צונומען געווארן. דער אכטער בית המקדש, דער בית המקדש השלישי, דאס וועט בלייבן גאנץ. בשעת מען האט אויפגעשטעלט דעם משכן, האט שוין משה רבינו צוגעגרייט אויף די זיבן מאל וואס עס וועט זיין א משכן פארן אייבערשטען, און עס וועט צונומען ווערן, און ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו, דער אכטער דאס וועט בלייבען גאנץ.

אין הייליגע ספרים שטייט נאך א טעם פארוואס עס איז געווען זיבן מאל וואס מען האט אויפגעשטעלט דעם משכן. ווייל עס איז דא א פסוק (משלי כד-טז) שבע יפול צדיק וקם, א צדיק האט נפילות אויך, ער פאלט איין מאל, און ער פאלט נאכאמאל, און נאכאמאל. דער חילוק צווישן די נפילות פון א צדיק, און די נפילות פון א פשוט'ען יוד איז, אז א יוד פאלט, לאזט ער נאך, ער איז זיך מייאש. איך האב שוין פראבירט איין מאל, איך האב שוין פראבירט צוויי מאל, און איך בין אדורכגעפאלען, און ער לאזט נאך. דער צדיק, דער לאזט נישט נאך. שבע יפול צדיק, ער פאלט, אבער איך גיי זיך נאכאמאל אויפהייבן, וקם, נאך זיבן מאל פאלן, און ער לאזט זיך נישט, קומט ער צו, צו א תקומה.

און דאס האט משה רבינו אונז געלערנט, אז ווען ער האט אויפגעשטעלט דער משכן איז געווען שבע יפול צדיק, עס איז זיבן מאל געווען נפילות, ער האט צונומען די משכן, אבער וקם, שפעטער איז עס געשטאנען. און דאס איז געווען דער ביום השמיני וואס קרא משה לאהרן ולבניו.

א קינד מ'ט מען אויך צום אכטן טאג, צו ווייזען אז ביז דעם אכטן טאג איז נאך דא שבע יפול צדיק, עס איז נישט קיין שלימות. מען קען זיך נאכנישט אוועקגעבן פארן אייבערשטען ווי עס דארף צו זיין. ביום השמיני, מען האט נפילות, און מען שטייט אויף, נאכדעם איז וקם, נאכדעם איז דא א תקומה.

*

בשעות אחר הצהרים נסע רבינו שליט"א לישיבה גדולה, ומסר שיעור היומי בשלחן ערוך. אחר כך התפלל תפלת מנחה בישיבה קטנה, ומסר שיעור היומי במשנה ברורה.

אחר כך התקיים בבית רבינו שליט"א מסיבת לחיים לרגל שמחת האירוסין של החתן נפתלי ני"ו בן הר"ר יוחנן אליעזר כ"ץ הי"ו.

אחר מעריב השתתף רבינו שליט"א אצל החתונה של בת הר"ר שלמה זלמן דעווידזאהן הי"ו, עב"ג בן הר"ר נפתלי יונה לעזער הי"ו, שהתקיים באולם קאנטינענטאל.

*

יום חמישי פרשת שמיני

בשעות אחר הצהרים נסע רבינו שליט"א לישיבה גדולה, ומסר שיעור היומי בשלחן ערוך, ושיעור השבועי באור החיים הק'.

אחר כך הגיע רבינו שליט"א לניחום אבלים אצל משפחת הר"ר יעקב אהרן צבי מארטאן ע"ה.

בשעות הערב הגיע רבינו שליט"א לסידור קידושין אצל החופה של החתן יעקב ני"ו בן הר"ר שלמה צבי זינגער הי"ו, עב"ג בת הר"ר משה הערש קליין הי"ו, שהתקיים באולם פרדס צבי.

אחר כך נסע רבינו שליט"א לבארא פארק, ומסר שיעור השבועי באור החיים הק', בבית מדרשנו זכרון יהודה.

אחר מעריב חזר רבינו שליט"א להחתונה של בן הר"ר שלמה צבי זינגער הי"ו, ורקד עם החתן והמחותנים, והאציל מברכותיו לבעלי השמחה.

*

שבת קודש פרשת שמיני

בליל שבת קודש ערך רבינו שליט"א באטע בבית המדרש סאמבאטהעלי. רבינו שליט"א השמיע דברי תורה בעניני הפרשה. בברכת המזון נתכבד החתן נפתלי כ"ץ ני"ו.

בקריאת התורה קרא רבינו שליט"א השם לבת הנולדה אצל הר"ר יוסף דוד אויש הי"ו. אחר התפלה התקיימה קידושא רבא לכבוד השמחה.

בסעודה שלישית התקיימה השבע ברכות של החתן יעקב זינגער הי"ו חתן הר"ר משה הערש קליין הי"ו. בברכת המזון נתכבד הרה"ג רבי אשר אדלער שליט"א אב"ד סערעדנא.

